

БҮРЯТ... хуудан... 60 ж... жэлтүн... КПС... ар А. Б... эжээл ба... анхар... й суглуу... алаа ерээ... еспондент... өрөлдөө... шал... еспондент... хуудан... энэй хэ... н яагаа... Убеевийг... эггүй а... амжа, ду... л горх... нуулжээ... стэнь, «... тээд, ма... «Ю. Т... «Гэрэл... мушхуу... стская к... абтанан... татъя, ... шэгүүд...

БҮРЯД УНЭН

Бүхы оронудай пролетаринар, нэгэдэгты!

СОВЕТСКОЕ СОЮЗНОЕ КОММУНИСТИЧЕСКОЕ ПАРТИИ БУРЯДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНУУДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

1921 оной 21-нэ гарана № 161 (15784) 1981 оной июлин 12, воскресени Сэн 2 мүнгэн.

КПСС-эй ОБКОМДО, БУРЯДАЙ АССР-эй МИНИСТРНУУДЭЙ СОВЕДТЭ, ОБЛСОВПРОФТО БА ВЛКСМ-эй ОБКОМДО

«МЕТЕОР-ПРИРОДА» ГЭЖЭ ХЭМЭЛ ОДОН НИИДХҮҮЛЭГ ДЭЭЭ Дэлхэйе тойрон нийдэх «Метеор-природа» гэжэ хэмэл одон 1981 оной июлин 10-да Советск Союзта нийдхүүлэгдээ. Газарай байгалиин нөөс баялигууды шэнжэлжэ үргэлжэлхэ дэлхэйн норуугай ба атмосферин параметрууды коллохоо хэмжэн тодорхойлохо онол эргенууды шалхын тула шухла мэдээнууды аблга—хэмэл одоной гол зорилго болоно. Хэмэл одон дээрэ тодогодон аппаратура хаадуу худална. Научна мэдээлнүүд СССР-эй байгали, тэрэнэй нөөс баялигууды шэнжэлхэ гүрэнэй научно-шэнжэлгын түбтэ, Болгарин Арaday Республикын Наукуудай академин замбуулин шэнжэлхэ түбэй лабораторидо шалгагдаха, хэрэглэгдэхын тула ороно. «Метеор-природа» гэжэ хэмэл одонтой нэгэн доро Газарые тойрон нийдэхэ научно-техническэ туршлаганууды хэтын тула дэлхэйе тойрон нийдэхэ «Искра» гэжэ бага хэмэл одон дүтэрхы параметруудтайгээр замбуулинэй замда тэрэл рекетээр түлхигдэн гаргагдаа. (ТАСС).

АЛДАР СОЛОЁО АРЬБАДХАХАВДИ

Имарые ажал түдэмэри өөрин онос илгээтэй, өөрин шэнжээтэй, өөрин «ноосой» байдаг гэшээ. Жэшээлэн хэлээ болоо боо, томшооды «талын эзэн», мехазаторнууды «булад түлэг хазарлагша», баяншады «сагаан эдэс салгидуулагша» гэжэ нэгээр адал томныг дэн нэрлэдэггүй абза. Хэр үгһаа дошо эрхилэгдэн амалы түгэл маягтай зоилдуулан, ниймэ тодоройлогонуудай үтгээнэин гайхалгүй.

БИ-ТАБАН ЖЭЛДЭ, ТАБАН ЖЭЛ-НАМДА

Миний нүхэдэй, мурсыдэг бригадануудаймай хүтэлбэрлэгшэд Николай Алексеевич Григорьев, Владимир Степанович Коваленкин үбсүү энгэрые Ажалай Алдар Солын III шатын орденууд шэмэглэнэ. Түрүү нүхэдэй гансал «хара амьа, хамараа хараада» ябадаг бэш, харин загана бариха талаар баян дүй дүршлөө олоной шадари болгохын тула үдэр бүри оролдоогын ехэл хайшаалтай.

БАЙГАША ОНОЙ ТҮРҮҮШЫН ХАХАДТА МАЛ АЖАЛАЙ ПРОДУКТНУУДЫЕ ЭХЭЭР ҮЙЛЭДБЭРИЛХЭ, ГҮРЭНДЭ ХУДАЛДАХЫН ТҮЛӨӨ РАЙОНУУДАЙ ДУНДА ДЭЛГЭРЭН СОЦИАЛИС МУРЫСӨӨНЭЙ ДУНГУУД ТУХАЙ

1981 оной жэлэй түрүүшын хахадта мал ажалай продуктууды ехээр үйлэдбэрлэхэ, гүрэндэ худалдахын түлөө дэлгэрэн социалис мурсыөөнэй дүн хаража үзөөд, КПСС-эй обкомой боро, Бурядай АССР-эй Министр-вүүдэй Совет, облсовпроф болон ВЛКСМ-эй обком тусхай тогтоол баталан абаа. ЯРУУНЫН РАЙОНДО нэгэдэхэ һуури олгодожо, КПСС-эй обкомой, Бурядай АССР-эй Министрүүдэй Советэй, облсовпроф болон ВЛКСМ-эй обкомой дамжуулгын Улаан туг, 1200 түхэрэйгэй нэгэдэхэ мүнгэн шан барюулагдаха болобо. Район гүрэндэ

мяха худалдаха түсэбөө 130 процент, һу — 116 процент дүүргэжэ, нёдондоной энэ үеһынхэй сасуулахда, мал ажалай бүхы продуктууды гүрэндэ худалдагы дэсэлүүлээ, бүхы адууна малайнгаа тоо толгойе олошуруулаа. ХЭЖЭНГЫН РАЙОНДО 800 түхэрэйгэй хоёрдох мүнгэн шан барюулагдаха. Районой ажахынүүд гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө 122 процент, һу — 108 процент дүүргээд, үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеһынхэй сасуулбал, мал ажалай бүхы продуктууды ехээр ху-

далдаа, адууна малайнгаа тоо толгойе олошуруулаа. ХУРАМХАНАЙ РАЙОНДО 500 түхэрэйгэй гурбадах мүнгэн шан барюулагдаха болоо. Эндэхэ ажахынүүд гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө 128 процент, һу — 104 процент дүүргэжэ, 1980 оной энэ үеһынхэй сасуулахда, мал ажалай бүхы продуктууды ехээр худалдаа. Адууна малайнгаа тоо толгойе нилээд олошуруулаа. Мал ажалай продуктууды үйлэдбэрлэхэ, гүрэндэ худалдаха түсэбөө дүүргэжэ талаар Баргажалай, Баунтын, Кабанскын, Ахы, Хойто-Байгалай болон Тунхэй районуд ехэ худамэри хээ гэжэ тогтоол соо тэмдэглэгдээ.

РЕСПУБЛИКЫМНАЙ АЖАЛАЙ ҮДЭР ЭРШЭТЭЙГЭЭР

Барилга-хабаргалын 694-дэхэ поездын коллектив байгаша оной апрель нарада эмхидхэгшэ, Баунтын районной Таксимо нотагата элхэ гэгээлэ бэйлэй. Шэнэ поездын коллектив түмэр замтай Таксимо станцида байрын гэрнүүды, магазин, столовонууды, промышленна объектуды бариха юм. Энэ барилга-хабаргалын 694-дэхэ поездын коллектив түрүүшын гэрнүүды бариха захалта. А. П. Малининков мэдүүлэ.

лаа зүбөөр эмхидхэхэ, барилгын участоуды материаллаар дутамаггүйгээр хангаха хэрэгтэ эх анхарал хандуула. А. Н. Азимовой хүтэлбэрлэдэг бригадын коллектив богон бозорой туршада 161-дэн серин хоёр гэр хабаргаа. И. П. Андреевэй хүтэлбэрлэдэг бригадын коллектив хоёр бүлэ аятай ороло дүрбэн гэр бозожо байга. Нина Чеванова-ган хүтэлбэрлэдэг бригадын хүтэлбэрлэгшэ шэнээр барилдан гэрнүүдэй дотор талын худамэри хэжэ, сонхо үдэрүүдынь, шальен шэр-дэжэ гононо. Холын Хойто Таксимо нотагата бууян барилга хабаргалын 694-дэхэ поездын хүтэлбэрлэдэг түрүүшын гэрнүүдэ элхэ үүсхэлэ хэнтэйр ажаллажа, эрхын шанартайгаар барилга хээ гэжэ эрмэлзэнэ. «Нэгэн бултаны түлөө, булта нэгэнэй түлөө» гэһын урла доро бие биедэ хамтасан, дундаа мурсын ажаллана.

АЛДАРТА ОЙН БАЯР

УЛААН-БААТАР. (ТАСС-ай тухай корр). Монголой Арaday революциин 60 жэлэй ойдо зорюулагдан баярай суглан июлин 10-да энэ болобо. МНРП-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, МНР-эй Арaday Эх хуралэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Ю. Цеденбал элдхэл хээ.

Манай Эхэ ороной түүхэтэ илалтанууд, амжалтануудай түлөө баяр, омогорхойлол мэдэрлээр нэгэртэн биднэр агууехэ Советскэ Союзтай, социалис хани нэгэдэлэй бусад оронудай арадуудтай аха хүүтэй нэгэдэл болон хани барисаанай, социальна дэбжэлтын, национальна бээ даанан байдалай ба социализмын түлөө тэмгээтэ нэгэ хүсэнүүдэй наанада бүтэ гэдэлгын, харилсаа холбооны асарн ехэ удаа шанары энэ алдарта ойн үдэр илангайа гүн гүнзэгээр мэдэржэ байгабди.

Мүнөөдэрийн гайндэрыс энэ жэлэй гайхамшаг дүрээ гүүдээр ажаллашаа хэраа үүсхэдэнэй политическэ үндэр дэбжэлтын, ажалай эхэ эдэбхи үүсхэлэй оршон байдала тэмдэглэжэ байгабди. Манай арад зон КПСС-эй XXVI съездые социальна дэбжэлтын, демократийн ба социализмын түлөө, бүхы дэлхэй дээрэ амгалан тайбан байдал хангахын түлөө тэмсэлы шөнэ хүсэтэйгөөр барилдан гайхамшаг ябуулга гэжэ тоолон, аха дүү совет аралтай, бүхы түрүү хүн түрэлтэй хамта тон ехэ байртайгаар утгаа.

Монгол орон дотор болодо дээрэ мандаан социализм аараа революциин иланганна хойло монгол аралдай гатажа эрбэн 60 жэлэй замтай гол үр дүн болоно гээд хуулгата омогорхойлол мэдэрлэгшээр тэмдэглэнбди гэжэ эйдхэлхэ үргэлжүүлэн хэлээ. Лениней агүүхэ парти — алдарта КПСС-тэ, манай хани — баатар габяна совет аралта интернациональна нэгэдэлэй, аха дүүгэй хани барисаанай ба үнэн зүрхэнэй баяр баясалганай мэдэрлэгшэ байгааа энэр хэйлнэбди. Эзлэй хүдлэн, үзүүлжэ байгааа түлалдамжа, дэмжэлгүүдүн шэнэ байдалта Монгол ороной хүгжэлтэ дэбжэлтын бүхы шантануудтай илалтанууд ба тулалтануудай түгэс энэ нүхээл болдог байгаа, болохо байха. Совет-монгол харилсаа улам үргэдэн хүтжөөхын тула сэг үргэлжэ оролдогто гаргалгайны түлөө, аха дүү ёноной заншалта хани барисаа, манай оронудай ба арадуудай орондойн түгэ харилсаа холбоо бэхийүүлхэ хэрэгтэ хушгала ехээр орулдагайны түлөө Ленискэ Коммунист партида, тэрэнэй Центральна Комитеттэ, Советскэ правительствата, аха дүү бүхы совет аралта, улаасоорондын коммунист худамэри элгээтэ ехэ ажал ябуулаша, монгол аралдай үнэнэй, эрхын хави нүхэр Леонид Ильич Брежневтэ үнэн зүрхэнэй баяр хүргэнэбди.

Улаасоорондын шахаруу байдалые һуларуулаха, тэрэни сахин хамгаалха ба батдахала, дэлхэйн шөнэ дайнай аюулые саран зайсуулаха зорилгоор Советскэ Союзай, эб өтэй байхые хүсэдг бусад гүрэнүүдэй гарган бүтэжэтэй, тодорхой үүсхэлнүүды биедүүлгээ социалис Монгол орон сааша даашые бүхы аргаар туна хүргэхэ байха гэбэ.

Бүхы халбаринуудай — политикын, экономикын, эрдэн болон советой талаар СССР-эй, МНР-эй хоорондын харилсаа холбооны дэбжэ даалайса жэлэй жэлдэ, та бан жэл бүхэндэ хэлбэршүүтэй үргэдэнэ. Нүхэр Л. И. Брежневтэ, Ю. Цеденбалтэй байдаг ушар манай партинуудай, оронудай харилсаа холбооны гол зорилгунуудые тодорхойлохо хэрэгтэ шиндэхы үүргэ дүүгэнэ.

Манай арадуудай хамтын худамэриин бүхы шэгэлнүүдээр урагшаа түргэн заша. Ха шэнэ эршэ хүсэ хангана.

В. В. Кузнецов энэ тайбан, эол жагалтай байхые, социализм байуулха. Монголой Арaday-революци. оной партиин XVIII съездын тайбан зорилгунуудые биедүүлхэ хэрэгтэ шэнэ амжалтануудые туйлахые монгол аралта хүсэбэ.

ХОНОГОЙ МЯНГАН ГРАММААР

Н. ОРЛОВ, Яруунын заганаанай заводой инженер.

Ю. МАНУЕВ.

Хори.

Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй УКАЗ

РЕСПУБЛИКЫН ЗАГАНААЙ АЖАХЫН ХҮДЭЛ-МЭРИДӨШӨДЫЕ БУРЯДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Социалис мурсыөөндэ оролдохо, үйлэдбэрин үндэр үрэг туйлананай түлөө, Заганаанай үдэртэй дашарамдуулан, Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха: Барылов Александр Афанасьевич — Баргажалай районной «Путь Ленина» колхозой заганаашадый бригадир, Болотова Тамара Табихтановна — Зуун Сибирин заганаанай ажахын научно-шажалгын ба проектно-конструкторска институтай лаборатоникэ дагша, Григорьев Петр Николаевич — Яруунын заганаанай заводой заганаашадый бригадир, Илюшкин Алексей Ильич — Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ, Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь И. ЧЕРНЫКОВ.

МУНӨӨДЭР—ЗАГАНАШАНЙ ҮДЭР БАЙГАЛАЙ АЖАЛШАД

Иигэжэл сэнхир номин да-лайн эрвэйн дүн зон заганаашады нэрлэдэг. Энэнь удахтай абэ даа, юуб гээхэдэ, харалан халхин доро, хархын хуншисы, халуун үдэршые илгээгүй Байгалай заганаашад ажалдаа гаржа, хүзэ ногоон долгид дээрэ үлгэдүүлэн, хүнгэн бэшэ ажаллаа хэмэл ябадаг бата баша, баатар шэрхи зон шуу.

Эндэхэ заганаашад мэргэжэллэгшэ хайндэрые утуулаа, социалис мурсые хоорондоо дэлгэрүүлэн худалдээ, үндэр амжалта туйлаа. Ойморой участогайнда хахад жэлэйгээ түрсыбье холо үлүүлэн дүүргэһэн тухайга бүри июмин тэнгээр элдхээ юм. Кабанскын район.

Буулган заганынь мүнөөнэй мастер Семенчинин хүтэлбэрлэдэг цөхэй худамэри бид дэри түргэн дэблэдэг, буилуудлаг байба. Эндэ худамэриг Васса Дмитриева, Светлана Гурлуева, Вера Карнишова, Екатерина Волкова гэгшэдэй худамэри үндэрөөр сэнгэгдэдэг.

Манай эрхээд, эдэ бригаданууд далай дээрэ горашанан байжа, нилээд улаан хүлээжэ батал болобобди. Наранай томгос гэгэн хойно далай нович Дарханов, Петр Филиппович Дружинин.

ҺАЙНДЭРЭЙ ХҮНДЭЛЭЛДЭ

Партиин XXVI съездын хараллан эдэс хоолой комплексно программые дүүргэхэ хэрэгтэ ороной заганаанай ажамы хушгалаа гортойгоор оруула. Тус халбарин материално-техникэ чысэ үндэһе һуурын улам хүжэнэ, бэхжэнэ, загана бариде фото шэнэ траулернууды абана, загана олборилгын томо партинууд баригдана. Заганаашад үдэртэ зорюулагдан баярай суглан дээрэ үз хэлэгшэд энэнь тухайда мэдээсэбэ. Тимэс суглаан июлин 10-да Москвада болоо. СССР-эй Министрүүдэй Советэй Түрүүлэгшын орлогшо И. И. Бодюл, КПСС-эй ЦК-гай таһагые дагшын нэгэдэхэ орлогшо М. И. Поляков, хэдэ хэдэн министрствүүд болон албан туршаануудай хүтэлбэрлэгшэд, үйлэдбэрин түрүүшүүл, илгээл хотын олонимтын түлөөлэгшэд суглаанда байба. СССР-эй заганаанай ажахын министр В. М. Каменцев элдхэл хээ.

...Кабанскын заганаанай заводой Ойморой участок Байгал-Кудара тосконхоо хорёдо модоной газарта, Байгалай эгзэн эрвэ дээрэ оршодог юм. Социалис мурсыөөндэ эршэмтэйгээр оролсожо, жэлһээ жэлдэ муу бэшэ үр дүн туйладаг энэ участогай бүхы гурбан бригадые дүй дүршэлтэй заганаашад толгойлдог. Тэдэр хэд бэ гэгбэл, Петр Владимирович Матвиенко, Борис Иво-

С. БАЛДУЕВАЙ фототекст.

